

POHJALAINEN

VAIHDE (06) 247 7930

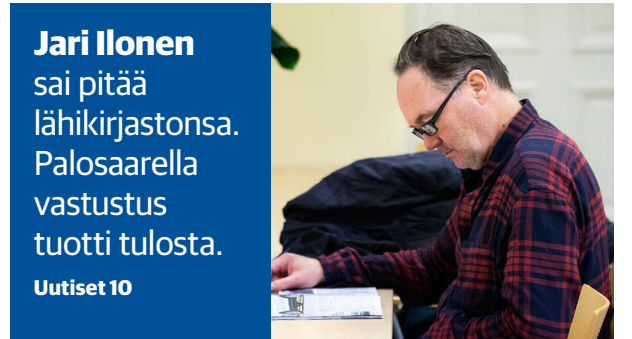
WWW.POHJALAINEN.FI NUMERO 315 117. VUOSIKERTA IRTONUMERO 2,50€

Huuhkajat
saapuivat
sankareina
kotiin juhlimaan
historiallista
EM-kisapaikkaa.
Urheilu 26

Pietarsaaren
keskustassa
siivottiin
20 vuotta
sitten
pommin jälkiä.
Aika 20-21

Jari Ilonen
sai pitää
lähikirjastonsa.
Palosaarella
vastustus
tuotti tulosta.
Uutiset 10

Useat päiväkotiryhmät olivat tulleet katsomaan Robottipäivänä esillä olleita robotteja. KUVA: JARNO PELLINEN

Näppärä robotti kiehtoo

Suomen Robottiikkaviikon päätapahtuma järjestettiin tiistaina Rewell Centerissä. Esillä oli monenlaisia robotteja, jotka oli tarkoitettu niin teollisuuden kuin hoiva-alojen käyttöön. **Uutiset 6-7**

Lakko uhkaa iskeä Merenkurkkuun

Jos Suomen Merimies-Uniön Postin työkiistan vuoksi julistama tukilakko laajenee maanantaina henkilöliikenteeseen, keskeyttää työtaistelu myös Merenkurkun laivaliikenteen. **Uutiset 12**

Kuntaliitospeli Kaskisissa ei ole vielä pelattu

Kaskisten kaupunginvaltuuston torppaamaa kuntaliitosta Närpiön kanssa voidaan joutua käsittelemään pian uudestaan, jos Kaskisten kaupunginhallitus päättää palauttaa asian takaisin valtuustolle. Näin käy, jos hallitus toteaa valtuuston tekemät jääviyspäätökset laittomiksi. **Uutiset 13**

Virkarikostutkinnassa todistivat Jennifer Williams ja Alexander Vindman. KUVA: ERIK S. LESSER/EPA

Trumpin puhelua kuulleet todistivat

Yhdysvaltojen presidentti Donald Trumpin virkarikostutkinta eteni ratkaiseviin kuulemisiin. Trump sanoi katselleensa kuulemista "vähän aikaa" ja että ihmiset saavat muodostaa siitä mielipiteensä itse. **Ulkomaat 16-17**

S&A O Suomen Arvo-Ostot Oy

- Ostamme jalometallia, myös käytetyt kulta- ja hopeaesineet, pöytähopeat, hammaskulta, kunniamerkit yms. arvotavaraa
- Maksuton arviointi • Maksamme heti käteisellä

OSTAMME

Kultaa Hopeaa Kellot Vanhat rahat

OLEMME NYT OSTOAUTOLLA Puhumme myös ruotsia.

040 758 7499 Tervetuloa paikan päälle
Perjantaina 22.11. klo 10.00-17.00
K-CITYMARKET VAASA KIVIHAKA, Kokkokalliontie 2-6, 65300 VAASA.
SEKÄ Lauantaina 23.11. klo 10.00-14.00
VAASAN KAUPPATORI

www.arvo-ostot.fi

AA Good Creditworthiness (tammikuu 2019)

Tervajoen Autohuolto Oy
Autokuja 6, Tervajoki
ma-pe 8-17, la 8.30-14
06 478 7000

TAHWa
Kiillette 1, Vaasa
ma-pe 8-17, la 9-14
0207 343 480

Puhelun hinta 0207-alkuiseen numeroon lanka- ja matkapuhelimesta 8,35 snt/puhelu+16,69 snt/min (alv 24%)

Näy pimeässä!

tervajoenautohuolto.fi

CAVALIER KOVA MATKALAUKKU

-40%

Koko 65cm **59€** 99.90
Koko 75cm **69€** 119.90

- 4 pyörää
- TSA num.lukit.
- myös t.pun ja must.

Laukkutalo
Ylätori 2, Vaasa
ark. 10-18, la 10-15

Uutiset

Uutisvinkki:
06 247 7504

Uutispääliikkö:
Katariina Paaajaste
06 247 7510
toimitus@pohjalainen.fi

Oikeusasiamies: Poliisin virka- merkin teksti liian pientä ruotsiksi

● Uudet poliisin, tullin, rajavartiolaitoksen ja pelastusviranomaisten henkilökunnan virkamerkit ja henkilökortit loukkaavat eduskunnan oikeusasiamiehen mukaan kansalliskielten yhdenvertaisuutta.

Viime vuoden lopulla käyttöön otetuissa korteissa viranomaisen ja kortin nimi ovat ruotsiksi huomattavasti pienemmällä kirjasinkoolla kuin suomeksi. Esimerkiksi poliisin virkamerkissä lukee isolla ”poliisi” ja huomattavasti pienemmällä ”polis” ja ”police”.

Oikeusasiamies huomauttaa, että kansalliskielten yhdenvertainen kohtelu on turvattu perustuslaissa. Kie-lilain perusteluissa taas korostetaan, että vähemmistökieltä ei saa syrjiä esimerkiksi siten, että sillä laadittu teksti on selvästi pienempää kuin enemmistökielinen.

Oikeusasiamies on pyytänyt muun muassa sisäministeriötä ja valtiovarainministeriötä ilmoittamaan vuoden loppuun mennessä toimenpiteistään. (STT)

Roboteista apua arjen kipuihin

Teollisuudessa robotti on tuttu apu, hoivatyössä niitä voitaisiin käyttää enemmänkin.

Vaasa
Laura Annila

Turkulaisen Meditas Oy:n toimitusjohtaja **Minna Laine** esitteli Robottipäivässä Vaasassa Suomen ensimmäistä yläraajaeksoskeletonia. Yritys hankki sen syyskuussa Hollannista.

Selkärepun tapaan kiinnitettävä 2,5-kiloinen laite mukailee kehon liikkeitä, ja helpottaa tietyissä asennoissa työskentelyä.

-Auto-, laiva-, ja rakennusteollisuuteen, sähköalalle, sekä maa-laukseen ja hitsaustyöhön. Kaikkeen sellaiseen työhön, jossa tehdään toistuvia liikkeitä yläraajoilla, ja joka kuormittaa olkapäitä ja hartioita, Laine kertoo.

Yrittäjä Minna Laine kertoo alunperin etsineensä välinettä, jolla voisi keventää hoitotyötä. Sen etsiminen jatkuu yhä.

Eksoskeleton kiinnosti Robottipäivän yleisöä. Moni halusi kuulla lisää tai pukea laitteen ylleen.

Laine kertoo huomanneensa, että teollisuuteen on ylipäänsä ollut helpompi myydä robotteja ja työtä helpottavia laitteita kuin hoitoalalle. Hän toivookin, että robotiikka jalkautuisi kunnolla suomalaisen terveydenhuoltoon. Mahdollisuuksia olisi paljonkin, mutta Suomessa niitä käytetään vielä vähän.

-Me olemme jäljessä muista Euroopan maista. Robotteja aika vähän vielä käytetään, mutta niihin uskon. Hoivahenkilökunta ei riitä kaikkeen.

Minna Laine perusti kolmisen vuotta sitten Meditas Oy:n, koska hän halusi tuoda uutta teknologiaa sosiaali- ja terveydenhuoltoon.

Koulutukseltaan Laine on työterveyshuollon fysioterapeutti. Laineella oli pitkä kokemus lääkinnällisistä laitteista, ja sitä kautta hän kiinnostui myös robotiikasta.

Erityisesti häntä kiinnostaa ihmisen toimintakyvyn parantaminen teknologian avulla. Laineen mukaan teknologiaa voitaisiin hyödyntää sosiaali- ja terveysalalla monessakin muodossa.

-Virtuaalikutikäynnit, etäkuntoutus... Koska lääkäriin pääsy on monilla paikkakunnilla niin hankalaa, etäyhteyksiä voitaisiin käyttää paljon enemmänkin.

Yksinäisyys on suuri ongelma. Tähän Laine tarjoaisi ratkaisuksi etärobotteja.

Mikä on etärobotti?

-Niitä on monenlaisia. Ne voivat olla etäyhteyksiä, tai sitten ihan

FAKTA

Robottipäivä

● Vaasassa järjestettiin tiistaina 19.11. Robottipäivä, joka on Suomen Robotiikkaviikon päätapahtuma.

● Robotiikka-, tai robottiviikolla esitellään robotteja ja robotiikkaa avoimissa tapahtumissa maksutta suurelle yleisölle.

● Kattotapahtuma on nimeltään European Robotics Week, ja sitä vietetään eri puolilla Eurooppaa. Tänä vuonna Robotiikkaviikon avannut päätapahtuma järjestettiin Puolassa.

12

● Vaasan Robottipäivän järjestivät yhteistyössä Vamk ja Suomen Robotiikkayhdistys. Esillä oli 12 erilaista robottia, joita esittelivät sekä yritykset että yliopistot ja korkeakoulut.

● Mukana olivat ABB, Danfoss, Fastems, Luma-keskus, Meditas, Omron, Tampereen yliopisto, Yaskawa, Wapice ja Åbo Akademi.

**Me olemme jäljessä
muista Euroopan
maista. Robotteja aika
vähän vielä käytetään,
mutta niihin uskon.
Hoivahenkilökunta ei
riitä kaikkeen.**

fyysisiä robotteja, joiden kautta saadaan yhteys omaisiin tai hoivahenkilökuntaan.

Robotit voivat pitää ihmiselle seuraa, vastata kysymyksiin ja ylipäänsä luoda turvaa. Puhelimesta ja Skypestä robotti eroaa siten, että se voi oppia tunnistamaan hoivattavansa eleitä, ilmeitä ja tunnetiloja.

-Se voi tunnistaa kaatumisia ja tietää, milloin hälyttää apua.

-Meilläkin on yrityksessä töissä yksi humanoidirobotti, se on ensimmäinen, jonka palkkasin töihin. Lähinnä siksi, että halusin viedä sen arkeen ja nähdä, mitä kaikkea sen sovellettavuus voi olla.

Laineen mukaan humanoidirobotti on ”älyttömän hyvä” esimerkiksi toimimaan erityislasten kanssa, sitä voi käyttää opetuksessa, ja lisäksi se sopii lasten motivoimiseen erilaisiin toimintoihin, oli-

Robottipäivässä oli esillä myös Technobotniassa 3D-tulostettu humanoidirobotti.

vat ne sitten sosiaalisia tai liikunnallisia.

-Sillä on hyvin monta käyttötarkoitusta.

Tekemistä vielä riittää, ennen kuin robottien käyttö sote-alalla yleistyy.

-Ainakin julkisella puolella taloudellinen tilanne on haaste. Teknologiahankinnat ovat listan hän-

täpäässä, ja keskustelua käydään enemmän hoitajamitoituksesta.

Robottipäivässä oli esillä myös erilaisia teollisuusrobotteja, humanoidirobotteja sekä hoivaro-

Katso video

www.pohjalainen.fi Robotit esillä Rewell Centerissä

Malin Andtfolk Åbo Akademista esitteli Pepper-humanoidirobottia. Pepperiä on kokeiltu sairaalassa myös Vaasassa, mutta Andtfolkin tietojen mukaan sellaista ei ole ainakaan vielä otettu käyttöön. KUVAT: JARNO PELLINEN

Pohjalaisyrietykset maksoivat reippaasti veroja

Vaasa
Johanna Jurkka

● Pohjanmaalla veroja maksavien yritysten määrä nousi viime vuonna reilusti, kaikkiaan jopa 6,3 prosenttia. Se on huomattavasti enemmän kuin Suomessa keskimäärin. Koko maassa veroja maksavia yrityksiä tuli viime vuonna lisää 2,4 prosenttia.

Pohjanmaan Kauppakamarin julkistamat luvut perustuvat Verohallinnon antamiin tietoihin.

Odotetusti Pohjanmaan suurin yhteisöveropotti kertyi Vaasaan (45 miljoonaa euroa). Toiseksi ja kolmanneksi eniten yhteisöveroa Pohjanmaalla maksettiin Uudessakaarlepyyssä (9,9 miljoonaa euroa) ja Pietarsaareissa (9,6 miljoonaa euroa).

Pohjalaisittain iso yhteisöveron maksaja oli myös pieni Närpiön kunta, joka maksoi yhteisöveroa kaikkiaan 7,7 miljoonaa euroa.

Mustasaari ja Pedersöre olivat maksajina samaa kokoluokkaa: Mustasaaren kertymä oli 6,9 miljoonaa euroa ja Pedersören 6,8 miljoonaa euroa.

Koko maassa yhteisöveroa maksettiin viime vuonna selvästi enemmän kuin vuonna 2017. Kasvua oli 4,7 prosenttia. Pohjanmaalla yhteisöveron määrä on 6,3 prosenttia edellisvuotta suurempi.

Yhteisöverokanta laskettiin vuonna 2014 kahteenkymmeneen prosenttiin.

-Yritysten maksaman yhteisöveron määrä on kasvanut vuosittain. Se on merkittävästi korkeampi kuin ennen yhteisöverokannan alentamista. Suomen yhteisöverokanta on pidettävä kansainvälisesti kilpailukykyisellä tasolla, Keskuskauppakamarin johtava veroasiantuntija **Emmiliina Kujanpää** sanoo.

Pohjanmaan Kauppakamarin toimitusjohtaja **Juha Häkkinen** muistuttaa yritysten merkityksestä kokonaisuudessa:

-Yritysten maksamat verot, niiden luomat työpaikat, ja työntekijöiden maksamat verot luovat alueen hyvinvoinnin perustan. Julkisen sektorin rooli on tukea yrityksiä työvoiman houkuttelussa ja edellytysten luomisessa.

Kaikkiaan Suomessa perustettiin Tilastokeskuksen mukaan viime vuonna 35 268 uutta yritystä. Pohjanmaalla aloittaneita yrityksiä oli 893 ja Etelä-Pohjanmaalla 891.

Aloittaneiden yritysten osuus Suomen yrityskannasta oli Pohjanmaalla 6,8 prosenttia ja Etelä-Pohjanmaalla 5,9 prosenttia.

Pohjalaismaakunnissa yritysten lopettamisprosentti oli viime vuonna maan keskitasoa pienempi. Etelä-Pohjanmaalla lopettamisosuus koko maan yrityskannasta oli kaikkein pienin, eli 3,8 prosenttia. Yhtä vähän yrityksiä lakkautettiin vain Ahvenanmaalla. Pohjanmaalla ja Keski-Pohjanmaalla vastaava luku oli maan toiseksi vähäisin, 4,2 prosenttia.

Minna Laine oli tuonut Robottipäivään näyttille Suomen ensimmäisen yläraajaeksooskeletonin.